

3.5. Розрахунок дільничної (цехової) собівартості одиниці виробу та оптової ціни виробу

Собівартість виробу – це усі витрати на його виготовлення і реалізацію. У залежності від складу витрат, що включаються в собівартість, та міста їх виникнення існує кілька видів собівартості продукції: технологічна, виробнича та повна.

Технологічна собівартість включає усі прямі витрати, які виникають під час виготовлення виробу: основні сировина та

матеріали, основна і додаткова заробітна плата з нарахуваннями основних робочих.

Виробнича собівартість включає технологічну собівартість витрати на утримання та експлуатацію обладнання і загальновиробничі витрати.

Повна собівартість виробу включає виробничу собівартість, витрати, пов'язані з продажем виробу (витрати на збут), адміністративні, а також інші операційні витрати.

У курсовій роботі припускається, що виготовлений на проєктованій ділянці виріб реалізується іншим споживачем. Подальші розрахунки при курсовому проєктуванні впливають з даної умови.

У наведену нижче номенклатуру статей калькуляції можуть вноситися зміни з урахуванням особливостей техніки, технології й організації виробництва відповідної галузі, питомої ваги окремих видів витрат у собівартості продукції, а також поєднуватися кілька типових статей калькуляції в одну або виділятися з однієї типової статті кілька статей калькуляції.

Визначення собівартості одиниці виробу є калькулювання, а підсумковий документ калькулювання – калькуляція.

При виконанні даної курсової роботи рекомендується застосовувати метод калькулювання в залежності від методу розподілу непрямих витрат на собівартість одиниці продукції.

Відомо, що до непрямих витрат відносяться витрати на утримання та експлуатацію обладнання, загальновиробничі і адміністративні витрати. Вони розподіляються на собівартість одиниці продукції пропорційно тарифній заробітній платі основних робітників.

В даному прикладі розрахунку повної собівартості виготовлення одиниці виробу на проєктованій ділянці наведено в табл. 14.

Таблиця 14

Калькуляція виготовлення деталі типу “шестерня”

Шифр рядка	Найменування статей калькуляції	Величина витрат, грн	Вказівки до розрахунку
1	2	3	4
01	Основні сировина і матеріали	35,85	$6,28 \cdot 5,71$
02	Зворотні відходи	(7,32)	$(6,28 - 4,8) \cdot 0,89$
03	Тарифна заробітна плата основних виробничих робітників	12,42	Табл. 8

Шифр рядка	Найменування статей калькуляції	Величина витрат, грн	Вказівки до розрахунку
04	Додаткова заробітна плата основних виробничих робітників	1,50	$\frac{3^{доо}}{20305} = \frac{30207}{20305}$
05	Відрахування на соціальні заходи	5,82	36,9 % від ряд. (03 + 04)
06	Витрати на утримання і експлуатацію обладнання	13,91	112% від ряд. 03
07	Загальновиробничі витрати	6,45	52% від ряд. 03
08	Виробнича собівартість	68,63	ряд. (01–02+03+04+05+06)
09	Адміністративні витрати	14,91	120% від ряд. 03
10	Витрати на збут	1,86	4% від ряд. 03
11	Інші операційні витрати	0,62	5% від ряд. 03
12	Повна собівартість	86,02	ряд. (08 + 09 + + 10)

Визначена повна собівартість деталі дозволяє розрахувати річну собівартість обсягу випуску деталей, а також плановий прибуток виходячи з планової норми рентабельності 15 відсотків (табл. 15).

Таблиця 15

Визначення оптової ціни річної програми

Шифр рядка	Найменування статей калькуляції	Величина витрат, грн	Вказівки до розрахунку
1	2	3	4
1	Повна собівартість	1746636	Табл. 14, ряд. 12·П _в
2	Плановий прибуток	261995	15% від п. 1
3	Оптова ціна випуску продукції без ПДВ	2008651	п.1 + п.2